

פרשת שופטים < 76 > ג' אלול התשע"א

גילוי דעת

הרב

76 שנים לפטירתו, הרב אריה שטרן טווה שלבים בחי הראי"ה קוק והרב צבי קפלן, מהאחרונים שעוד הכירו את הרב, נזכר בימים ההם

לא כולל שירות

אסתר סילם-אלוש הגיעה למסעדה עם קופון שהזמינה באינטרנט, ובדקה מה כלול במבצע

אמנם קצת ארוך, אבל כדאי לקרוא את שירות לכוחות הבחורה שאתם יוצאים איתה סטייליסטית לטעמכם? הרב לבנון משיב והכנסנו מתכון, מעיין קרוב לבית, ספר ודיסקים יחד למדורת השבת

איזה יהי רצון אתם עושים על קולה? יש לכם סימן לקינואה?
שלחו אלינו את סימוני ראש-השנה המשפחתיים שלכם ל-gdaat@pisrael.com
ובראש השנה נחלוק אותם עם כל הקוראים. שנהיה לראש...

פצחו רגננו יחדיו חרבות ירושלים כי נחם ה' עמו הפטרת שפטים נ"ב, ט'

אבי קנטרוביץ < מנכ"ל תנועה כהלכה

שלום כתות א' - הולכים בטוח לבית הספר

"שתולינו לשלום ותציעינו לשלום ... ותחזירנו לביתנו לשלום"
בסוף השבוע חזרו התלמידים לבתי הספר, ואליהם התווספו כ-140 אלף תלמידי כתות א' שהגיעו בפעם הראשונה ובהתרגשות רבה לכיתות החדשות.

אחת האמהות שאלה אותי: האם יש לך מה להציע להורי כתות א' בכל מה שקשור לזהירות ובטיחות בדרכים? השבתי לה, נוסף על הכללים שאפרט בהמשך, "ביום חמישי, בפתיחת שנת הלימודים, תני יד לילדך והגיעו יחד למדרכה הקרובה לביתכם. שם עמדו עם הפנים לכיוון הכביש אז התכופפי לגובה של בנק, והביטי בכלי הרכב הנוסעים בכביש ולא תאמיני למה שתראי בעיניך. את לא תראי כלום. יתברר לך כי כל מכונית גבוהה מבנה ומסתירה לו את הדרך. עם העובדה הזאת תציעי אתו לבית הספר בדרך הבטוחה ביותר".

נתון זה צריך להיות מול עינינו כשאנו מתכננים לילדינו את הדרך הבטוחה לבית הספר.

להלן מספר כללים להתנהגות נכונה בדרך:

< יש להרגל את הילד/ה לשגרת הליכה לבית הספר ולשגרת חזרה מבית הספר יש לבחור 'מסלול בטוח' להליכה ולחזרה. להימנע מחציות כבישים מיותרות, מהליכה במקומות מוסתרים וכדו'.
< יש להקפיד על שעת יציאה קבועה מהבית ואין לשנות זאת. כל שינוי מחייב את ההורים להביא אישית את הילד לבית הספר. ילדים מאחרים חוששים לאחר לבית הספר והם מקצרים דרכים ולוקחים סיכונים.

להורים המסייעים את ילדם ברכב הפרטי

< יש להקפיד על חגירת ילדכם גם בנסיעה קצרה.
< שימו לב שהילדים ירדו מהרכב רק מצידו הימני - יש לחנות בצמוד למדרכה מימין.
< חשוב מאד לקבוע מיקום מדויק וקבוע לאיסוף ילדכם בסיום יום הלימודים.
לילדים הנוסעים בהסעות
< יש להשתדל לקבוע תחנת הסעה שתהיה קרובה לביתכם בלי צורך לחצות כבישים.
< תחנת ההסעה צריכה להיות במקום בטוח - גליה ונראית, הן לנהג והן לילדים.
< חשוב להורים ללוות את הילדים בימים הראשונים ברכב ההסעה. ניתן לעשות תורנות בין ההורים. עליכם לבחון את רמת הבטיחות בהסעה ואת התנהגות הילדים והנהג.
להורים...

הילדים בכתות א' מגיעים למסגרת חדשה. יש צורך להקנות להם הרגלי התנהגות נכונים. זאת הזדמנות טובה גם לנו לחזור ולשנן את הכללים החשובים לשמירת חיינו בדרך. תחל שנה וברכותיה.

אדם מאמין נוהג לחומרא

סדנאות סימולציה לנהיגה חכמה של תנועה כהלכה מסובסדות ע"י קרן אביה: 09-7745758, 054-4836343

רשות הלאומית
לבטיחות בדרכים

על פי נתוני הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים:

בשבוע שעבר נהרגו בכבישי ישראל 7 בני אדם ואחד נפטר מפציעה קודמת

לגלות זיהירות

לע"נ אביה יהושע גולדברג ז"ל

גליון 76
פרשת שופטים
ג' אלול תשע"א

תמונת שער:

פצחו רגנו יחדיו חרבות
ירושלם כי נחם ה' עמו
הפטר שפטים נ"ב, ט'

תודה לגדי איידלהייט על הרעיון!
ותודה לאפרים לב על התמונה!
יחד נעשה ונצליח...

רוצים לראות תמונה שצילמתם על שער גילוי דעת?

שלחו לנו תמונה הקשורה לפרשת כי-תצא

למייל: gdaat@pisrael.com

וציינו: עבור תמונת שער.

בכל שבוע תתפרסם תמונת שער שישלחו הקוראים.

אולי זו תהיה התמונה שלכם!

הדלקת נרות < ירושלים 6:26 תל אביב: 6:44 חיפה: 6:37
צאת השבת < ירושלים 7:40 תל אביב: 7:42 חיפה: 7:42

הוצאה לאור: קרן אביה לע"נ אביה יהושע גולדברג ז"ל

הפקה ופרסומות: א. פרסומי ישראל ושות'

לפרסום, למודעות ולהנצחות: איתן הקר

gdaat@pisrael.com ■ 02-5350915

עריכה: עפר מעוז ■ ע. עריכת לשון: טל איתן

עיצוב: תמי כהן, נעמי בן יוסף

תוכן המודעות על אחריות המפרסמים בלבד

© כל הזכויות שמורות לפרסומי ישראל ושות'

■ נא לא לקרוא בשעת התפילה ■ נא לשמור על קדושת הגיליון

■ כל ההכנסות מהגיליון קודש למלחמה בתאונות הדרכים

לפרסומי ישראל ושות' דרושים/ות

עורכי תוכן

• מקצועיים ומנוסים

אנשי תקשורת ליח"צ

• נסיון חובה • משרה גמישה • מגורים באזור ירושלים - חובה!

סודיות מובטחת | נא לציין המשרה

קורות חיים למייל: pisraelm@gmail.com

להתרומם בתפילה...
לגלות אפיקים חדשים...
להכנס אל השער...

ספרו החדש של אפי ויסמן הוא כלי עזר נפלא
להבין את תפילות הימים הנוראים ולהתעשר
מהן לתובנות חדשות לקראת שנה חדשה.

להשיג בחנויות ובהוצאה:

אור עציון ספרי איכות תורניים
www.machon.oretzion.com 08-8502822

אהשכרה
אולם 120 מ"ר
בגבעת שאול
בירושלים
לכל מטרה

לפרטים: 050-7975040

לרב צפני דרורי ורעייתו
לשלמה פלטנר ורעייתו
לרב משה שפירא ורעייתו
לרב יהושע שפירא ורעייתו
לרב אליהו ועדי דרורי

מלא טוב אלהי ישראל
אפרים ואהבה מרים

יהי רצון ליפיה בבנין בנין צדי צד

משפחת גולדברג

בית יהודי לתפארת

לחבר הכנסת אורי אורבך ורעייתו

מזל טוב לנישואי

רוני ונטלי

תזכו לבית מלא נחת ושמחה

מאחלים

משפחת גולדברג

וצוות א. פרסומי ישראל ושות'

שנה ראשונה חינוך לכולם

קרן פינצ'ובר, בשיתוף מכללת ליפשיץ, מעניקה לכם שכר לימוד מלא לשנה הראשונה נרשמים עכשיו לתכנית המדעים ונהנים ממלגת לימודים מלאה לשנה למתאימים

מלגת שכר
לימוד מלא
למתאימים

ליפשיץ. עם הפנים למדע

תואר ראשון עם תעודת הוראה (B.Ed.)
במדעי הטבע:

הכשרה להוראת ביולוגיה, מדע וטכנולוגיה

- רמת לימודים גבוהה ומאתגרת
- מעבדות אוניברסיטאיות
- קמפוסים נפרדים לבנים ולבנות

לפרטים, לפגישת ייעוץ אישי ללא תשלום ולהרשמה:

1-800-20-10-20

חפשו אותנו בפייסבוק

גילוי דעת ■ ואשיבה שופטייך

הרב דב ליאור - רב העיר קריית ארבע - חברון וראש הישיבה

מבאר שהכוונה כאן היא, שבית הדין מכריזים שהם לא עיוותו את הדין ולא הביאו לשחרורו של האיש שאולי ביצע את הרצח הזה.

מכאן אנו לומדים שמערכת המשפט צריכה להפעיל את סמכותה ולהרתיע רוצחים פוטנציאליים. בשום פנים ואופן אסור לה לשחרר מחבלים מתוך שיקולים צדדיים, ובחודאי לא לשם 'מחווה'. הפתרון היחיד לבעיית המחבלים הוא יישובם בארצות מוצאם!

יהי רצון שנזכה שעוד בימינו יתקיימו דברי הנביא: "ואשיבה שופטיך כבראשונה ... אחרי כן יקרא לך עיר הצדק קריה נאמנה. ציון במשפט תפדה..." ■

ומציאות כזאת ממלאת אותו ביוגן ואנחה. לעומת זאת, גם בזמן שאין לנו שלטון משלנו, אך מערכת המשפט פועלת בהגינות, החיים השוטפים מתנהלים כתקנם, כפי שהיה בימי רבי יהודה הנשיא ידיו של אנטונינוס השליט הרומאי.

בפרשת עגלה ערופה, כשנמצא הרוג שאין ידוע מי הרגו, זקני בית הדין צריכים לומר 'ידינו לא שפכו את הדם הזה'. שואלים חז"ל: 'וכי יעלה על הדעת שזקני בית הדין שופכי דמים הם? בגמרא מסבירים, שהכוונה בכך היא לומר שהם לא מנעו מהנהרג אוכל וליווי, וממילא הם אינם אשמים במה שנגרם לו. התלמוד הירושלמי

בפרשיות הקודמות משה רבנו לימד והדריך את עם ישראל לגבי דברים הנוגעים להתנהגות היחיד. בפרשתנו הוא מתמקד בנושאים הקשורים לכלל ישראל: מערכת המשפט, סמכויות בית הדין הגדול, פרשת מינוי מלך, ומצוות השייכות לניהול מערכות המלחמה של צבא ישראל.

הפרשה פותחת במינוי שופטים, באכיפת החוקים ובעשיית משפט צדק. כל אדם מישראל שמופיע לפני בית דין צריך לדעת נאמנה שיזכה למשפט צדק, ולא יחשוש לעיוות דין ועשיית עוול. מערכת משפטי התורה מבוססת על חוקים קבועים שאינם משתנים במשך הזמן, ואשר מגמתם היא להוציא את הצדק והישר לאור העולם.

בהמשך הפרשה מופיעים חוקי המלוכה. התורה נתנה סמכות למלך לחוקק חוקים לצורך הזמן בהתאם לנסיבות, על מנת לארגן את סדרי החיים לטובת הציבור ושלומם באותו זמן. במידה מסוימת, משפטי המלוכה משלימים את החסר מבחינה חוקית באותו דור.

בתפילת 'שמונה עשרה' שאנו מתפללים כל יום, תקנו חז"ל את ברכת 'השיבה שופטינו', אשר בה אנו מבקשים 'והסר ממנו יגון ואנחה'. זוהי התפילה היחידה אשר בה מופיעה בקשה כזאת להסרת יגון ואנחה. ביטוי זה לא נאמר אפילו בתפילה ל החזרת מלכות ישראל ובניין המקדש.

הסיבה לכך היא, שבמדינה שבה מערכת המשפט מעוותת ומושחתת, אזי האזרח הפשוט מרגיש על כל צעד ושעל, ובכל אורחות חייו, את העיוות והשחיתות,

חיים כהן מחיפה: כולם שובתים מה עם שביתת המורים?

בתי אמנה בונה את "סביוני סוסיא" שכונת המגורים החדשה בסוסיא, ומזמינה אתכם ליהנות מבית פרטי ביישוב איכותי ופורה המציע לכם קהילה דתית, חמה ותוססת עם תשתיות מפותחות

- בית צמוד קרקע עם גינה גדולה
- מוסדות חינוך, חנויות ושירותים
- קהילה איכותית בצמיחה

לפרטים וסיור ביישוב **054-2200840** גיל
מרכז מידע אמנה **1-800-260-240**

למורנו ורבנו
הרב דב ליאור שליט"א
ניחומים במות אחיך
אריה ליבוב (באדי) ז"ל
בבניין עיר האבות
וארץ ישראל תנוחמו
משפחת גולדברג
מערכת **גילוי דעת**
וצוות א. פרסומי ישראל ושות'

חבל על דאבדין ולא משתכחין
למשה רוננבוים
משתתפים באבלך הכבד במות עליך אשתך
חנה ז"ל
אשה אצילה ויראת שמים
אוהבת עם ישראל וארץ ישראל

בבניין בית אל, בנימין וציון תנוחמו
מנחמכם - ישראל גולדברג
ומשפחת א. פרסומי ישראל ושות'

על דעת

הרב אריה שטרן - ראש מכון הלכה ברורה
ומועמד הציונות הדתית לרבנות העיר ירושלים

עגונות, כמובן על פי כללי ההלכה, ברור מעתה גם בדברים של דוחק בענייני הכלל. נמצינו למדים, איפוא, שתפקיד הרבנות בארץ ישראל בעידן הזה מורכב ומיוחד, והרב צריך לדעת לשלב באישיותו ובהנהגתו את כל הצדדים. את השיעור הזה קיבלנו ממרן הרב קוק זצ"ל שהראה לנו את הדרך, ועל כן גם היום הוא נשאר 'הרב' ■

שהיתה המסגרת הממלכתית הראשונה של הישוב היהודי עוד לפני הקמת המדינה. בעצם הקמתה היה חידוש, שכן זו אינה רבנות מקומית אלא כללית, ומובן מאליה שאין לה קיום אלא במקום שיש בו משמעות לכלל. מסגרת זו משפיעה גם על דרכי ההוראה, המבוססות על הסתכלות חיובית על צרכי החברה בכללותה. מה שברור לפוסקים שמתאמצים להקל בשאלות של

לא בכדי נקרא מרן הרב קוק זצ"ל בשם 'הרב', וזאת משום שהתואר הזה אכן מבטא בצורה המושלמת ביותר את אישיותו.

הרב היה איש האשכולות: ראש ישיבה, גאון בתורה - בנגלה ובנסתה, הוגה דעות, סופר ומשורר, אולם מעל לכל הוא היה הרב של הציבור, של כולם ביחד ושל כל אחד לחוד. יש, אם כן, עניין גדול בתיאור הנהגתו ברבנות שיכולה וצריכה לשמש לדוגמה גם בזמן הזה.

התיאור עצמו מרתק ומעניין מפני שכולל כמה פרקים כשלכל אחד מהם יש אופי ייחודי: הפרק הראשון הוא של הרבנות בקהילות בחו"ל, אחריו הפרק של הרבנות ביפו ובמושבות ובשנים האחרונות הרבנות הראשית לארץ ישראל.

בפרק הראשון אנו קוראים על רבנות שאפשר לומר עליה שהיא רבנות רגילה ומצויה. רב צדיק שהוא תלמיד חכם שקדן, המעורב גם במעשים רבים של צדקה וחסד. עם זאת, מתברר אולי באופן מפתיע שהרב היה גם קפדן מאד בתחומים רבים כמו על שמירת השבת מצד חברי הקהילה, וגם על דברים 'פעוט'ים' כמו השגחה על הספרייה של הקהילה שלא יהיו בה ספרים שאינם ראויים.

בין כך ובין כך, זוהי רבנות שמצודתה פרוסה על כל הבאים בשערי בית הכנסת, כולל על אלה שבאים אליו רק פעם אחת בשנה, ביום הכיפורים, אבל לא על אלה שלא באים אליו בכלל.

לעומת זאת, כשמתעניינים בתולדות הרבנות של יפו והמושבות, מתקבלת תמונה שונה. אמנם גם כאן יש לפעמים גילויים של תקיפות, אבל בדרך כלל המאפיין את הפרק הזה הוא מה שהרב עצמו כותב באחת מאיגרותיו, שהרבנות של הישוב החדש זקוקה לימין מקרבת, לגישה של חיבה והערכה גם לאלה שאינם שומרי תורה ומצוות ולהבנה שהציבור מחולק לקבוצות שונות עם גוונים שונים, שכולם מלאים בתקוות וברעיונות.

קיים הסבר פשוט לשינוי בהנהגה - בעוד שבחו"ל היה מדובר על רבנות של הקהילה, הרי ביפו היה מדובר על הרבנות של העיר כולה, ובאמת דווקא כשהננו מכירים את הנהגתו בחו"ל, יכולים אנו להעריך כראוי את הנהגתו החדשה במסגרת התגלה במלוא שיעור קומתו. רק אלה שלא הכירוהו לפני יצאו כנגדו, ואין כאן המקום לפרט את כל המערכות הציבוריות שהיה מעורב בהן בגלל ההתנגדויות.

לגופם של דברים יש להוסיף ולהסביר, שאין לפרש את הנהגתו כמין השלמה בדיעבד עם המצב הנתון, אלא צריך לומר שהיתה לרב זצ"ל שיטה מיוחדת שיש בה ראייה עמוקה של המציאות המתחדשת בארץ ישראל. מציאות זו לא היתה יכולה להמשיך ולהתפתח רק במתכונת של המסגרות הקודמות, שכן כשבאים ומתכנסים ממקומות שונים, אך טבעי הוא שהמסגרות הישנות אינן מחזיקות מעמד, ומתבקש הצורך לבנות כלים חדשים. ממילא בינתיים מתגלים הרבה קלקולים, אולם הוראה הגדול ממשיך לראות אצל כולם את הנקודה הפנימית החיובית.

מעבר לכך, כאן בארץ ישראל מתגבשת מסגרת חדשה הנקראת בשם 'כלל ישראל', והרב היה הראשון שהבין זאת. על כן מובנת היזמה להקמת הרבנות הראשית,

תואר שני M.A. במשפט עברי*

"וכל מי שמפקיע את השער ומוכר ביוקר, כופין אותו ומוכר כשער השוק" הרמב"ם, משנה תורה, פ"ד נזקים

משפט עברי מעצב חברה מוסרית, בריאה וצודקת יותר.

פרופ' אליאב שוחטמן - ראש התכנית, חתן פרס א.מ.ת.

לבוגרי תואר ראשון מכל תחום

מרצים מבכירי המשפט העברי בארץ | ש"ר לימוד אוניברסיטאי

תכנית לימודים מקוצרת ושכ"ל מופחת לבעלי תואר LL.B. | מלגות לזכאים

למידע ולהרשמה: 050-8452268 (עו"ד שלמה רבינוביץ)

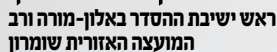
לפרטים חייגו: *5909 www.mishpat.ac.il

שערי משפט
הודו השרון

אקדמיה לוקחת אחריות

* המועצה להשכלה גבוהה אישרה את פתיחת התכנית. הענקת התואר מותנית באישורה.

לפני ולפנים

שאלה

אני נפגש כבר משך זמן עם בחורה נפלאה. אנחנו ממש משדרים על אותו גל ומבינים איש את רעהו, אבל יש דברים שמאוד מפריעים לי. למשל, הלבוש הסטייליסטי שלה, או האיפור שלה. פעם היא ביקשה שנאכל במסעדה. אמרתי לה שאף פעם בחיי לא אכלתי במסעדה, והיא כמעט נפלה מהכסא, כי אצלה זה בשגרה. אם נתחתן, מניין יהיה לנו כסף לממן את כל זה. אני ממש מתלבט על ההמשך...

תשובה

איני מכיר אותך, אבל אני יכול לשער שגדלת במקום כפרי, מושב, או יישוב רחוק מעיר גדולה. לכן, יש דרכי חיים שאתה חש זרות כלפיהם. לגופו של דבר, קשר בין בחור לבחורה לקראת נישואין נבנה הן על קשר פנימי והן על קשר חיצוני. קשר פנימי בא לידי ביטוי במטרות זהות בחיים. באידיאלים משותפים. ברמה

לך ברמתם הגבוהה לטעמך. והשני, קושי כלכלי - אם תתחתנו מי יממן כל זאת.

עצתי לך לשוחח ישירות עם הבחורה ולפתוח בפניה את כל הסוגיה. דהיינו, משקל הקשר הפנימי ומשקל החיצוניות, וכן את שני הקשיים שלך עם ההופעה החיצונית. לפי תגובתה תדע כיצד להתנהל אם תגיב בהתבצרות במקומה, ללא נכונות לחיות חיים פשוטים יותר, אזי תצטרך לשקול עם עצמך, האם תוכל להסתגל לסטייל כזה, הן מבחינת הרגשתך והן מצד ההוצאות הנדרשות. אם תחליט שלא תוכל להסתגל, עם כל הצער, זהו פער שלא יבוא לגישור, וקשה מאוד לנהל איתו חיי משפחה. לכן אין מנוס וצריך להפסיק את הקשר כמובן, אם תחליט שהשינוי יבוא מצידיך, ובאפשרותך להתרגל לרעיון ולמעשה, יש בהחלט עניין להמשיך בקשר.

ברור שיש אפשרות שניה, שהבחורה תסכים לעבור יחדיו שינויים נדרשים. אם כן, השינוי יבוא מצד שניכם, היא תתקרב להרגלי החיים שלך ואתה תתקרב להרגלי החיים שלה, וכך תוכלו לבנות בשמחה ובאהבה! ■

דומה של הקפדה במצות וכדו'. ברור שזה הבסיס המרכזי אשר עליו נבנה הקשר.

אולם, גם הקשר החיצוני יש לו משקל. חכמים מלמדים אותנו 'שאסור לאדם שישא אישה עד שיראנה, שמא תתגנה עליו'. אם כן, יש חשיבות גם למראה החיצוני. לכאורה הדבר סותר מקרא מפורש בפרק 'אשת חיל': "שקר החן והבל היופי, אישה יראת ה'... תתהלל". הכתוב מעמת את הפנים עם החוץ, וקובע שהעיקר זה הפנים, והיופי החיצוני שקר הוא! אם כן, מדוע חייבים לראות את הכלה לפני הנישואין?

פעמים רבות שמעתי את מו"ר הרב צבי יהודה הכהן קוק צ"ל שהיה אומר: שקר החן והבל היופי, כאשר הוא בא לבדו. אולם, אישה יראת ה' תתהלל, גם בחן וגם ביופי! נחזור לשאלתך: הלבוש, האיפור וכדומה הם אביזרים חיצוניים, ובדאי שיעקר ההתאמה עומדת על הסוגיות הפנימיות. אבל להופעה חיצונית יש משקל. בשאלתך ציינת באמת שני דברים המקשים עליך: הראשון, עצם הלבוש והחיצוניות המפריעים

שורת הדין ■ צילום פרידה (חלק ראשון)
הרב משה ארנוייך - אב"ד לענייני ממונות ארץ חמדה-גזית

הרב משה ארנרייך - אב"ד לענייני ממונות ארץ חמדה-גזית

אמנם סביר להניח שיוני ידע שאי פתיחת עסק מתחנה בעתיד חשובה לדוד, וזאת על סמך שיחתם הראשונה, אך בסופו של דבר, אם בשעת ההתקשרות לא הותנה תנאי זה, אין לכך משמעות, כפי שפסק השולחן ערוך: "אבל המוכר סתם, אף על פי שהיה בלבו שמפני כך וכך הוא מוכר, ואף על פי שנראים הדברים שלא מכר אלא לעשות כך וכך, ולא נעשה, אינו חוזר, שהרי לא פירש, ודברים שבלב אינם דברים". אמנם הרמ"א הוסיף שאם יש אומדן מוכח שהייתה הסכמה כזו, התנאי תקף.

אצלנו, אין אומדן מוכח שהסכימו שלא יתחרה בו בעתיד. ראשית, לא כל עובד מתחייב שלא להתחרות בעתיד עם המעסיק. שנית, כאן הנושא עמד במפורש במחלוקת בין הצדדים בעבר, ויוני לא הסכים לתנאי זה בעבר, ועל כן אין אומדן מוכח בשעת העסקה שהסכימו שניהם שלא יתחרה בו. זאת ועוד, העובדה שהתנאי על פי טענת דוד, היה בצורה שהוא שלא הוגבל בתקופת זמן (כמקובל בהסכמי אי תחרות), הופכת אותו לתנאי לא סביר. על כן, קשה לקבל את טענת הנתבע, שאף אם לא הותנה תנאי זה במפורש, ברור שהוא עמד ברקע הדברים. לאור זאת, נטל הראיה על כך שתנאי זה נאמר במפורש הוא על הנתבע. הנתבע לא הוכיח לבית הדין את העובדה שהעמיד תנאי זה במפורש.

לסיכום, בית הדין אינו מקבל את הטענה שהיה תנאי אי תחרות **ערה: הרב סיני לוי**

הגיליון הבא יעסוק בשאר ההיבטים של הסכסוך - אחריות יוני לסגירת העסק של דוד והנאתו מכך.

¹בבא בתרא ג' ע"א; רמב"ם הלכות מכירה פרק ה' הי"ד נ"ח"ב (יורה דעה) סימן ט' תחומין כרך י"ח עמ' 181-182 'לד' חסדיא בן שמואל פריה; ס' רכ"ח עמ' קנ"ט: סוד"ה באופן שנתבאר⁵ ראו בספר דברי גאונים כלל מ"א אות ז';⁶ סימן ר"ז סעיף ד

במסגרת מצומצמת זו הבאנו רק את תמצית הדברים.
פסקי דין מלאים ניתן לקרוא באתר רשת בתי הדין
ארץ חמדה - גזית: www.erezhemdah.org/beitdin

בקשר עם ספקים ולקוחות. בנוסף, לטענת דוד, קיומו של יוני כמתחרה לא מאפשר לו להפעיל את העסק, כיוון שהשוק רווי ואין מקום לשני עסקים כל כך דומים. בגיליון זה נדון בשאלה האם ליוני היה מותר לפתוח עסק מתחרה, ובשבוע הבא נדון בטענות הכספיות של הצדדים, כפי שיפורטו בגיליון הבא.

פסק הדין < תנאי אי תחרות > - יש לדון האם ניתן על פי ההלכה להתחייב שלא להתחרות תחרות עסקית. לכאורה, מן הבחינה ההלכתית ניתן להתנות שאם יפתח עסק מתחרה יצטרך לשלם סכום כסף מסוים, אך לא ניתן להתנות על כך שלא יוכל לעבוד במסגרת כזו או אחרת, משום שהוי קניין דברים¹.

עם זאת, כתב בשו"ת החת"ם סופר², שתנאי שמתנה בעל מקצוע המכשיר אדם אחר בתחום מקצועו, שלא יתחרה בו בעתיד ללא הסכמתו, תקף.

החת"ם סופר כתב שהמתחרה למרות ההסכמה "היא הוּא עובר על לאו לא תעשוק שכר עני ואביון, שזהו מכלל שכר פעולתו". הרב זלמן נחמיה גודלברג שליט"א³ ביאר שלדברי החת"ם סופר התנאי שלא להתחרות נחשב כשכר הלימוד שמשלם התלמיד לבעל המקצוע עבור הכשרתו. בשו"ת תורת חסד⁴ נראה שהטעם הוא בכך שהמתנה קונה את שעבוד הגוף של המותנה לעצמו, וממילא רשאי לאסור עליו לעבוד בעיסוק זה.

אכן, ישנם אחרונים החולקים וסוברים שלא ניתן כלל להתנות תנאי של אי תחרות בעתיד⁵.

בנידון דידן, אם אכן היה תנאי בין התובע לנתבע, על כך שהתובע לא יקים עסק מתחרה אם תיפסק ההתקשרות ביניהם, הרי שלדברי החתם סופר, התורת חסד ואחרים, רשאי היה הנתבע לאסור על התובע את פתיחת העסק, וכי היה יכול להתנות את הסכמתו לפתיחת עסק מתחרה בפיצוי מספיק.

בשאלה האם הותנה בין הצדדים באופן מפורש שהתובע לא יפתח עסק המתחרה בעסקו של הנתבע לא הובאו ראיות. נכר, שזה היה רצונו של דוד, מאידך, ברור שבשלב מסוים יוני במפורש לא הסכים ולא היה מסכים לתנאי זה, כשם שלא הסכים לשותפות.

פרטי המקרה > דוד עסק בצילום חתונות ואירועים. הוא ביקש להרחיב את פעילותו, ועל כן חיפש מנהל ושותף לעסק. לצורך זה, הוא נפגש עם יוני והציע לו לנהל את התפקיד, אך דרש שיוני יתחייב שלא להתחרות עימו בעתיד. יוני סירב להצעת הניהול והשותפות, אך התחיל לעבוד כעובד של דוד בתור צלם. במקביל, התחיל יוני את לימודי הצילום באותה תקופה.

ללאחר תקופה של כחצי שנה שוב פנה דוד אל יוני בבקשה שינהל את העסק. הוסכם שהם ינסו את דרכם המשותפת לתקופת ביניים, בה יבחנו יחסיהם ויכולתם לעבוד כשותפים.

לטענת יוני, בשלב זה של ההתקשרות, לא נזכר התנאי של אי תחרות בעתיד, ואילו דוד טוען, טוען כי וודאי שתנאי זה עלה במפורש, שכן זה היה העיקרון הבסיסי והיחיד שעמד מול עיניו בכל הדרך בחיפוש מנהל ושותף. גם אילו התנאי לא היה נאמר במפורש, על רקע השיחה הראשונה ברור היה לצדדים שזו דרישה בסיסית, שליוותה את כל ההתקשרות.

במהלך כשנתיים שלאחר הסכמה זו, עסק יוני בצילום בפועל, בעריכה ובקשר עם הלקוחות ועם קבלי המשנה. מבחינה מעשית, כלפי הספקים והלקוחות, הוא היה האדם העקרי המזוהה עם העסק.

שכרו של יוני שולם לו על פי הצילומים שביצע בפועל, עריכה וכדו' - כשכר שכיר. הוא לא קיבל שכר עבור הניהול, וכן לא היה שותף לרווחים באותה תקופה.

בשלב מסוים, רכש דוד ציוד מתקדם ביותר. הרכישה היתה למורת רוחו של יוני, שסבר שנכון יותר לרכוש ציוד סטנדרטי. בפועל, רכישת הציוד המתקדם יצרה קשיים טכניים וגרמה לעיכוב באספקת סרטי הוידאו ללקוחות. לטענת יוני, גם התוצרים היו באיכות ירודה. מספר חודשים לאחר הרכישה המדוברת הפסיק יוני לעבוד אצל דוד, והתחיל לצלם אירועים באופן עצמאי:

דוד נפגע מעזיבתו של יוני והרגיש נבגד. בנוסף, לאחר עזיבתו לא ראה דוד דרך להפעיל את העסק בלא מעורבותו של יוני, אשר היה למעשה האיש המרכזי בעסק - והיה

שאלה בת א-א: נפתלי: חזקיהם ללמודים? מתי כבר חפשו אבא?

בילוי זעה

בשבועות האחרונים אנו עדים לשמועות וחשדות סביב **זמרת נדצת, המצורבת, כביכול, עם גורמים ב'צולם התחתון'.** איני מכיר את הזמרת, ובוודאי איננו מכירים את העובדות, ולכן אין ברצוני להתייחס ישירות לפרשה הנוכחית.

עם זאת, חשיפת הפרשה מעוררת מחשבות והרהורים על 'עולם הזוהר', המדיה והתקשורת. הכיזד אנשי תרבות ורוח, אנשים שהתברכו בכישרון רב המשמח את הבריות, אנשים שהצלחתם הכלכלית משגשגת, היאך הם נופלים לכזה בירא עמיקתא?

התשובה לכך כבר נאמרה על ידי אברהם אבינו לפני 3,800 שנה: "כי אמרתי רק אין יראת א-לקים במקום הזה והרגוני..." אם אדם לא מכיר, זוכר ומזכיר כי הכישרון והיתרון שהוא זכה בהם הכל הוא מתנת שמיים, אם אין לאדם את יראת השמיים הבסיסית כי מה שיש בו הוא לא שלו וכי מה שהוא זוכה לפעול וליצור חסד ה' הוא, אותו אדם עתיד ליפול. אותו היחס ואותה הסתכלות צריכה להיות גם על החבר, השכן והקולגה. האדם יכול בקלות ליפול עד תחתיות ארץ מקנאה, מתאוה ומכבוד, וכפי שחז"ל לימדנו: "הקנאה, התאוה והכבוד מוציאים

את האדם מן העולם". אירוע זה הוא הזדמנות מעוררת בשביל כולנו, עם כניסתנו לחודש אלול יחד עם פרשת שופטים. "שופטים ושופטים תתן לך בכל שערך". דייקו המפרשים: תתן לך - לשון יחיד. שומה על כל אחד ואחד להיות שופט ושופט על עצמו, לשים בלבנו את ההשגחה להכיר את מקומנו, ולזכור כי מה שיש בנו הוא חסד ה'. כל אדם צריך להפנים כי שליחים אנחנו, איש איש במקומו, להשפיע טובה וברכה. עלינו להודות על מה שיש בנו, וחובה עלינו לאמץ עין טובה על חברינו. חודש טוב ומבורך.

העתיק והמסתורי שבספרי הקבלה...

ספר יצירה עם פירוש וביאור

ספר זה מציע את הפירוש השיטתי ביותר לספר יצירה, והוא מלווה בטבלאות ותרשימים מאירי עיניים.

חדש
בחנויות
הספרים

www.ybook.co.il או 03-7683336/7 להזמנות: **אלקוביץ**

יריעות ספרים

בית
יצירה עברית

גלוי וידוע ■ הקיצוץ משחית

הרב מנחם פורשטיין - ראש מכון פוע"ה

להסיר חוטי ציצית ולתת תחתיהם יותר נאים משום הידור מצווה? ונפסק שמותר הדבר אך אם החוטים שלמים וראויים להינתן בבגד אחר ראוי להתיר הקשרים והכריכות.

פירות מתולעים - וטורח הוא לבדוק כל הפירות, מותר להשליכם ואין צורך לחפש אולי יש איזה חצי פרי נקי.

בזמנו שמענו מהגאון הרב אלישיב שליט"א שבעל נפש הירא והחרד לדבר ה' כדאי שינהיג את עצמו להפריש תרומות ומעשרות, מכל דבר הנכנס לביתו, גם אם קנה את הפירות במקום עם הכשר מהודר, ואין בכך משום בל תשחית.

כאשר הרחבתי את לימודי בנושא ראיתי כיוון נוסף: מלבד האיסור שיש בקציצת אילנות, יש בדבר גם משום סכנה. ואמר ר' חנינא לא מת בני שבחת אלא מפני שקצץ תאנה בלא זמנה, וכתבו האחרונים שאפילו באופן המותר מצד הדין, כגון שצריך לבניין או למקומו, מכל מקום יש להזהר בדבר משום חשש סכנה. עוד הוסיפו על כך במדרש, שלפיכך ציוה ה' לעשות את המשכן מעצי שיטים, ללמד דרך ארץ שאם ירצה אדם לבנות ביתו לא יבנה מאילן העושה פירות למאכל. ובשעה שכורתים עץ שעושה פרי, קולו הולך מסוף העולם ועד סופו. כמה

צד(ק) הרב הרלינגו ■

שר למעלה, והנה בהשחיתו למטה פוגם".
הרחיב הרש"ר הירש שהאיסור הוא "אזהרה מקיפה לאדם - אל ינצל לרעה את מעמדו בעולם כדי להשחית דברים מתוך מצב רוח, תאוה, או אפילו רק מתוך חוסר מחשבה. ה' שת את עולמו לרגלי האדם כדי שישתמש בו בחכמה".

דין זה נוהג אף בדברים של הפקר. ולא רק המשחית בידיים, אלא אף הגורם לכך עובר בבל תשחית, והסביר רש"י שאף כשאינו מאבד את הדבר לגמרי באופן שאינו ראוי לכלום, אלא שהוא פוחתו מדמיו עובר בבל תשחית.

לעומת זאת לא אסרה תורה אלא דרך השחת וקלקול אבל אם הוא משחית על מנת לתקן - מותר.

דיונים הלכתיים רבים נידונו בפוסקים על הגדרים ההלכתיים המדויקים של מצווה זו.

בזמנו יצאתי קשר עם מר דב רוזן, מנהל המחלקה לעיריות ומועצות מקומיות, שמונה ע"י משרד הפנים לביצוע החוק של איסור גידול חזיר. בטובו הגדול הוא הראה לי תשובה שקיבל מהרב אליעזר וולדנברג "אין בהשמדת החזיר - כלשון החוק - משום עברה על בל תשחית, דכל העושים לצורך מצווה או לשם גדר וסייג, או משום קנס כדי להטיל אימה, אין בהשמדת הדבר משום בל תשחית".

דיונים מעניינים נידונו בעניין דקדוקי מצווה: האם מותר

לצורך השיעורים שהתקיימו בבית חותני, הרב בנימין הרלינג הי"ד, היה צורך להרחיב את הסלון. תוכנית ההרחבה כללה שטח מאחורי הבית, בו צמח עץ תאנה. חותני, שכידוע צדיק גדול היה - אמר למהנדס לתכנן את החדר עד העץ. כאשר שמעתי על התוכנית החלטתי ללמוד לעומק את הלכות בל תשחית, והוכחתי לו ב'אותות ובמפתים' שאין בעיה להעביר את העץ למקום אחר. הרב לא התווכח עם טענותי, אלא פשוט אמר שאין בכך צורך. 'כל הדיונים הללו שייכים כשהעץ מפריע', שב ואמר לי, 'אך אצלנו בכלל אין בעיה: העץ ממזקק בדיוק היכן שטוב שנסיים את ההרחבה. אין לנו כל צורך להשתמש בהיתר הזה'.

איסור בל תשחית הנאמר בפרשתנו על אילנות, כולל איסור השחתת כל דבר שיש ממנו הנאה לבני אדם. פסק הרמב"ם: "ולא האילנות בלבד, אלא כל המשבר כלים, וקורע בגדים, והורס בניין, וסותם מעיין, ומאבד מאכלות דרך השחתה, עובר בלא תשחית".

בטעם המצווה הרחיבו הראשונים, וכתב בעל החינוך: "שורש המצווה ידוע, שהוא כדי ללמד נפשנו לאהוב הטוב והתועלת ולהידיק בו, ומתוך כך תדבק בנו הטובה ונרחיק מכל דבר רע ומכל דבר השחתה... ולא יאבדו אפילו גרגר של חרדל בעולם, ויצר עליהם בכל אבדון והשחתה שיראו, ואם יוכלו להציל יצילו כל דבר מהשחית בכל כחם". ונימק הרב"ז: "לפי שאמרו חז"ל אין לך עשב ועשב שאין לו

יהודה בן-בסט: חוזרים ללימודים! חוזרים לשגרה! חוזרים לגילוי דעת!

גילוי דעת
חז"ל אין לך עשב ועשב שאין לו

כמנכ"ל של קרנות נאמנות של אלפי אנשים, המנהלות סכומי כסף לא מבוטלים, אני חייב להיות זמין כל זמן - זו הנאמנות שלי ללקוחותיי. עם זאת, כשאני נכנס לבית הכנסת אני מחויב להניח לסלולארי, ולייחד את הזמן לפגישה עם בורא עולם. כל השיחות, למי שתוהה, זוכות למענה, בדיוק כשנגמרת התפילה.

מאיר מזור
מנכ"ל קרנות הנאמנות של בית ההשקעות אקסלנס נשואה

כשאני בבית הכנסת, אני מתנתק מכבים את הסלולרי בכניסה. אבל מכבים.

מגדרו
המאבק של כולנו.

זאת הארץ שלי!
ממשיכים את המאבק במגדרו

מכללת ליפשיץ חוגגת 90 שנה להיווסדה

המכללה האקדמית הדתית לחינוך ע"ש הרא"ם ליפשיץ שמחה להזמין את בוגריה, ידידיה ומוקיריה לאירוע לציון 90 שנה להיווסדה.

האירוע - במעמד רבנים ואישי ציבור - יתקיים אי"ה ביום שלישי כ"א באלול תשע"א (20.9.11) בשעה 18:00 בתיאטרון ירושלים, רח' דוד מרכוס 20 ירושלים

תערוכת יובל ה-90 ומיצגי מולטימדיה | טקס הענקת פרסי "המחנך למופת" | טקס לציון 90 שנות הכשרות מורים בישראל | מופע מוסיקלי - יהורם גאון ותזמורת הכניסה לאירוע יובל ה-90 מותנית בהרשמה באתר המכללה

נשמח לראותכם
בית מכללת ליפשיץ

מכללת ליפשיץ
הראשונים בחינוך. תשעים שנה.

"הישן יתחדש וְהחדש יתקדש"
(הרב קוק זצ"ל)

כתובת אתר המכללה: www.lif.ac.il מדור "בוגרים" למידע ובירורים: טל. 052-5679528 נייד: 052-4437666

השבוע לפני

88 שנה

בט' באלול התרפ"ג הכריז הרב מאיר שפירא מלובלין על הקמת מפעל הדף היומי, שלושה שבועות לפני התחלת הלימוד בראש השנה התרפ"ד. קשה להאמין שהרב האמין שהמפעל יגיע לממדים כמו אלו שהוא הגיע אליהם היום, כאשר ישנם אלפי שיעורים יומיים בכל רחבי העולם. בימים אלה לומדי הדף היומי אוחזים במסכת חולין, ונשארה עוד כמעט שנה עד לסיום הסבב ה-12 של לימוד הדף היומי בעולם.

לשבת הבאה

עוף ממולא בנוסח השף

המצרכים

עוף שלם מס' 2 מפולט (ללא עצמות) - להזמין אצל הקצב.

מצרכים למילוי

1 < אורז מבושל (1 כוס אורז לבן, 1 ו-1/2 מים, 1 בצל חתוך לקוביות, 2 גזר חתוכים לקוביות, 1/2 כוס צימוקים כהים, 1/2 כפית כמון, 1/4 כפית קארי ומעט שמן לטיגון)

אופן הכנה: לטגן בבצל את האורז ואת קוביות הגזר. להוסיף את המים, התבלינים והצימוקים, ולבשל כ-12 דק'. לצנן לאחר הבישול.

1 < 400 גר' בשר בקר טחון.

1 < תפוח עץ חתוך לקוביות.

1 < 1/2 כוס פטרוזיליה קצוצה.

1 < 2 כפות דבש.

1 < כפית קינמון

1 < 1/4 כוס שקדים פרוסים.

מוסיפים את כל המצרכים לאורז המבושל, וממלאים את העוף בתערובת. יש לסגור את הפתחים בחוט פשתן.

למשרה

כוס שמן זית, 2 שיני שום כתוש, 1/4 כפית מלח, 3 כפות דבש, 1 בצל חתוך לרצועות.

יש לערבב את כל חומרי המשרה, למרוח היטב את העוף הממולא לכסות בנייר כסף ולהכניס למקרר לשעתיים.

לאחר שעתיים, יש להוציא את העוף מהמשרה ולהעביר את העוף לתבנית אפיה.

יש לחמם את התנור ל-155 מעלות, להכניס את העוף ל-30 דק'.

לאחר 30 דק' יש להוציא את העוף מהתנור, ולשפוך את כל הנוזלים והשומן שהופרשו במהלך הצלייה.

למרוח את יתרת המשרה, ולהחזיר לתנור למשך 30 דק' נוספות.

המנה מתוך תפריט מסעדות החגים החדש של

לקפוץ למים

עין סג'מה (עין יצחק)

סמוך לקיבוץ כפר עציון, בשביל מתפתל דרך משואות יצחק הישנה, נמצא מעיין מרשים ויפה. למעיין קוראים עין סג'מה, ושמו שונה לעין יצחק ע"ש יצחק ויינשטוק הי"ד, שנרצח בגיל 20 על ידי מחבלים בפיגוע ירי. המעיין שופץ על ידי חבריו של יצחק לשבט 'הצב' בסניף אלון שבות ובני נוער בהובלתו של אביו. הוואדי שבו נמצא המעיין נקרא בפי אנשי הגוש הותיקים 'ואדי גן עדן' משום יופיו יוצא הדופן. גודלו של המעיין 2.5 מ"ר ועומקו 1.8 מטר. בציודו של המעיין ישנה פינת חמד ובה שולחנות פיקניק. ניתן להגיע עם רכב סמוך מאוד למעיין.

כל מי שעוסקים

ריבי בן-נון (40), ירושלים

מנהלת פרויקט 'תרגישו בבית' של ארגון 'מפעלות הציונות הדתית' הפרוייקט נוסד < בתשע"א. "הכל התחיל מיזמות מקומיות ואישיות. פרויקט 'תרגישו בבית' הפך את אותן היוזמות למאורגנות וממוסדות, עם אמירה: הציונות הדתית לוקחת על עצמה משימה חשובה נוספת, והפעם בתוך בתי הכנסת".

תרגישו בבית < תנועה לאומית של הציונות הדתית לה שותפים הארגונים 'מעלה', 'קרן קהילות', 'צהר' ו'שם עולם'. מטרת הפרוייקט: הנגשת בתי הכנסת לכלל הציבור הישראלי, בנכונות הקהילות לפתוח את הלב ואת ה'דלת' של בית הכנסת. **אבל מי סופר** < משתתפות בפרוייקט מעל ל-30 קהילות.

אפשר להצטרף? < קהילות פונות אלינו ועוברות בדיקת התאמה - צריך לבדוק שמדובר בערים מעורבות, שיש מקומות ישיבה בבית הכנסת ושבהקילה יש פתיחות ורצון לקבל. **שולחים זרועות** < במהלך השנה האחרונה התפרסנו בעיקר מהמרכז ודרומה וכיום יש קהילות בתל-אביב, בקריית-גת, ברעננה, במודיעין, בחיפה, בבאר-שבע, באילת, בערד ועוד.

השנה אנחנו מתכוונים להכפיל את מספר הקהילות השותפות בפרוייקט וכמובן להתפרס מהמרכז וצפונה. אנחנו נמצאים תמיד בתהליך של קבלת קהילות נוספות. **הכל כלול** < אירועים לילדים ולמבוגרים, אירועים משפחתיים (בר/בת מצווה, חתונה, ייאראציט), הרצאות, חגים - חנוכה, פורים, פסח ויום העצמאות. אנו שומרים על קשר עם מוסדות חינוך במקום. **דו"ח מצב** < אנחנו מרוצים עד כה מהפרוייקט, הוא מאוד מצליח. יש תגובות רבות וטובות שנותנות לנו אנרגיות להמשיך בפעילות החשובה הזו דווקא בעת הזו, וכמובן לומדים מהטעויות תוך כדי עבודה. **דרישת השם** < הכוונה היא שתהיה לאורחני הרגשה נוחה ועם הזמן מוכרת בתוך בית הכנסת ועם קהילת המתפללים בו, אנחנו מזמינים ולא כופים. **ובמשפט אחד** < האחריות הלאומית שלנו כציבור דתי לאומי היא גם להיפתח אל הכלל.

דיסק

שלושה דיסקים חדשים יצאו זה עתה אל המדפים לקראת חודש אלול:

עת שערי רצון דן עשוש

אוסף נאה של עיבודים חדשים לניגונים לימים הנוראים ולחודש אלול - 'חמול על מעשיר' מבתי הכנסת האשכנזיים, הפיוט 'לך א-לי', שיר נושא 'עת שערי רצון' מקהילות טונים וסלונקי ואפילו 'המלך בשדה' של הרב קרליבך. אלו ואלו בריון מרננים.

את פניך ה' אבקש יצחק בירנשטוק

אלבום בכורה הכולל לחנים מקוריים של בירנשטוק למילים מהמקורות, ביניהם לחנים חדשים לפסוקים מתוך הפרק שרק עכשיו חזרנו לקרוא - לדוד ה' אורי וישעי.

משאת נפשי אליעזר שמידוב

לקראת יום פטירתו של הראי"ה קוק מוציא המוזיקאי אליעזר שמידוב דיסק חדש, שלישי במספר, עם לחנים מקוריים לשירי הרב קוק. באלבום ישנם גם שירים נוספים, ביניהם שחובר עבור שחרורו המהיר של יונתן פולארד. ופדויי ה' ישובון.

ספר

יוסי שחר, כן, ההוא מהמעצבייני"ש, מוציא לקראת החגים ספר עם הקריקטורות המפורסמות של מושון, מהשבועון 'מקור לילדים'. סיפורו של ילד ישראל ועלילותיו לאורך לוח השנה העברי - בין חגים ללימודים, בין ימי חול לימים טובים, והכל בהומור שלא משאיר מקום לרצינות. בקרוב בחנויות הספרים!

פרוייקט "תרגישו בבית"
www.mifalot.org

נהלך ברגש

לעזוב את הישיבה - כישלון?
הרב דני אליני - ר"מ בישיבת ההסדר אור עציון

שאלה > האם מי שעזב את הישיבה מיד לאחר סוף ההסדר נחשב ככישלון?

תשובה > לפני מספר שנים שמעתי מפי ראש ישיבה חשוב סיפור משעשע, עם מוסר השכל חשוב. כאשר באים תלמידיו להיפרד ממנו לאחר שסיימו את לימודיהם, הוא נוהג להתעניין בעתידם ולשאול אותם לגבי עיסוקיהם בשנה הבאה. למרבה ההפתעה, הם נוהגים להדגיש שהם ילמדו בכולל (של מוסד הלימודים). רק לאחר שהוא שואל אותם לגבי הלימודים האקדמיים הם נוקבים בשם הפקולטה אליה הם עתידים להצטרף.

המעבר מעולמה של תורה אל העולם הכללי עלול ליצור מספר קונפליקטים שאינם פשוטים. במשך שנות הלימוד בישיבה שומע בחור הישיבה השכם והערב שלימוד התורה איננו שלב בחייו של האדם, אלא שלימוד התורה הוא עצם מהותו והווייתו של האדם מיישראל. עזיבת הישיבה, אם כן, נתפסת בעיניו פעמים רבות ככישלון.

לאמתו של דבר, אין צורך להכביר במילים על הטעות בכך. דווקא משום שהתורה היא עצם חייו של האדם, הרי שהיא מתגלה לא רק בבית המדרש, אלא בעיקר מחוצה לו. עזיבת בית המדרש הינה רק עניין טכני. אדם המחובר בהווייתו לתורה ימצא את הדרך ליישם את התורה בכל אשר יפנה. לא רק בקביעת עיתים לתורה, אלא גם בערכים ועקרונות אותם ספג בישיבה.

במידה מסוימת, ניתן לומר שדווקא מחוץ לישיבה בא לידי ביטוי עוצמתה של תורה. תורתנו תורת חיים היא וגדולתה

באה לידי ביטוי בכך שהיא מתפשטת על כל תחומי החיים, לא רק בתוך תחומי בית המדרש. על כן שאיפתנו היא להוציא בני תורה העוסקים בכל תחומי החיים.

מכלל דברי דודאי תבין שאין לראות את העזב את הישיבה בסיימו את חוק לימודיו ככישלון כלל וכלל. אדרבה, בידי בחור זה היכולת ליישם את גדולתה של התורה בכל תחומי החיים.

יחד עם זאת, ברצוני להדגיש עניין נוסף. הלימוד בתקופת הישיבה איננו תחנה נוספת בדרכו של האדם. הלימוד בישיבה אמור לעצב את המשך חייו של הלומד לאורך שנים רבות. כאשר זוהי התפיסה, צריך הלומד לשקול בכובד ראש את מעשיו. ההכרה שלימוד התורה הוא המעצב העיקרי בחייו של האדם אמורה לחלחל במשך שנות הלימוד. לא כל אחד מתאים ללמוד שנים רבות.

ברם, יחד עם זאת אני בהחלט מצפה מבחור שנגמר לו השל"ת במהלך זמן קיץ, שלא יעזוב את הישיבה עד סוף הזמן. כאשר אדם ממדרג לעזוב את הישיבה הוא נראה כתינוק הבורח מבית הספר, ובכך ישנה עדות מסוימת על גישתו הכללית ללימוד תורה. ישנו ערך עצום לעובדה שבחור ישיבה יקדיש זמן מעבר לחוק הצבאי ללימוד תורה. מהו משך הזמן אינני יודע, וקשה להגדיר זאת בזמן כזה או אחר, אך העיקרון הוא החשוב. תקופה זו, קצרה או ארוכה, עשויה להיות משמעותית לא פחות, מהשנים הארוכות אותן העברת בישיבה ■

יוצאת מדעתה

ואי, נכנסנו לחודש אלול, את יודעת מה ראשית'בות אלול?

בטח, אתה לישיבה, ואני לד"ט הבא...

תודה לאחיה סגרון

שהכניס את כולנו לאווירת החודש...

גם לכם היו פדיחות בדייטים?

גם לכן נמאס לשמוע את השאלה איך יראה שולחן השבת שלך, ועוד יותר את התשובה של הצד השני?

שלחו אלינו ל: gdaat@pizrael.com

או ספרו לנו בפייסבוק

פדיחות וסיפורים מצחיקים מדייטים, ואת הסיפורים הטובים ביותר נכניס לבועות בקומיקס.

בקרב אצלכם...

ציירה: תיקי עדרי

המדור מוקדש ל: צביקה (צ) מילר ושרי לינצר (מהחברים); עודד גולן וחודוה אורלינסקי; דב גרופר ושושי שרייד; אהבה מרים דררי ואפרים שפירא; לצחי אמרוסי וכרמל דהן; חנה חמו ואברהם מלכי; מיכל נחמיה ומתן מארק; חן סין-הרשקו וחנן גרשוני; יניר חוטה ושני כהן; תמר שטיין ועומר בוז; חן ונדב רצון; רן נבון וחמדת טל; רועי צבן וחן חדד; יואב וקסלר ושרי מיי; חנה ולד ואלקנה נבון; יוסי וייסברג וחני אלגוזי; ידי אפשטיין ויעל כהן; תפארת יעקב וברק מקייטן; סמדר וייס ומאיר כהן; חזקי בן-יהודה ותהילה סמסון; אליסף ליפשיץ ורחלי קורן; אליה שמעוני-כהן וכרמית הולדגרב; רוני אורבך ונטלי רוניק; שגיא גלייטמן ונטע סמואל; ויוסי כהנא ואפרת ינאי; **שהתחתנו/מתחתנים השבוע, ול:** דוד זלמנוביץ ורנה סולברג; נעה בינשטוק ואליסף לוי; יוני פולסקי ושני סר; אפרת רוטנברג וצביקה לוי; טמיר שרגא ורעות אשל; שקמה בוכריס ויובל אטיאס; עמיחי עזרא והודיה אביטן; רחלי סילברמן ונחמיה סנדרס; ועינה אוהנה ויוחאי רואמי; **שהתארסו בשבועות האחרונים.** ולכל אלו שעדיין מחפשים, שימצאו בקרוב!

מדרגות שיורדות אל החושך, חלונות שבורים, וסט, נשק, מדים ספוגים בכתמים ובזיעה. אני שואף את אוויר הלילה לקרבי ונוצר את הרגע בליבי: הרגשה נפלאה ממלאת אותי כשאני מזכר במקום שלי בפאזל הגדול של עם ישראל, בזכות שנפלה בחלקי.

אני שיעור ג', ואין מקום יותר מתאים לי מהעמדה הזאת. אני נפעם מדממת הלילה, והלבד מעורר בי געגועים אל האמיני: במחשבה שנייה, אני אומר לעצמי, הרי אין יותר אמיני מהעמדה הזאת, מהשברים המקיפים אותי ויוצרים את המציאות הצבאית השלמה שזכיתי להיות חלק ממנה. לא הייתי מחליף את הרגע הזה, אפילו לו יכולתי: אני מביט אל הירח ומוצא בו חיוך שוחק. אור חם ממלא את ליבי.

אני שיעור ג', אני אומר לעצמי שוב. אני שיעור ג', זאת ההגדרה הכי מדויקת ונפלאה שיכולה להיות.

את עצמי מרגיש ככה לפני הצבא. לפני הצבא הסתכלתי על הצבא כעליה אחת גדולה, מדרגות שאי אפשר לרדת בהן, לא שם אל לב את כל המהמורות שנפלתי ושאפול בהן בדרך. לפעמים אפילו כמעט ככונה, שהרי גדול בעל תשובה מצדיק גמור.

המחשבות מתגלגלות מאליהן ועיני סוקרות את האופק הרחוק, מדמות למצוא בחושך המוחלט הרים וגבעות, שבילים, סלעים, סבך, עליות וירידות. בעיקר ירידות אני פוסק, לאחר שאני מאמץ את עיני עוד קצת. ניצוץ קטנטן של אור מתגלה לי, אולי באופק ואולי בכלל רק בראשי שלי. אני מנסה להיאחז בו בתוך החושך הגדול הזה.

עכשיו אני מוצא את עצמי מתבונן בעיון בעמדה. שולחן מעופש, שאריות של ארוחת ערב, כסא מט ליפול.

שעת ערב מאוחרת, הירח מחייך בחיוך דק. אני עומד בעמדה נידחת, מציץ מדי פעם על הגדר שמתחת.

חוץ מרשוש קל של המק. הלילה דומם, כאילו החיות לא מעיזות להפריע למחשבות לרוץ. במחשבה שניה, אני מהרהר לעצמי, אולי היה טוב אם היה זאב מילל ומפר את דממת הלילה, ככה הייתי יודע שאני לא לבד.

אני מביט שוב בירח והוא מחזיר לי חיוך עצוב, מזכיר לי שראש חודש היום. אין יכולתי לשכוח? אני רושם לעצמי תזכורת בפלאפון לומר יעלה ויבוא מחוץ, אני צריך להתפלל יחיד לפני שאני עולה לסיור.

"שמיר גימל מבועז", אני מנסה, מאמין שהוא ער.

"המשך בועז".

"חודש טוב".

"רות, שמיר גימל קיבל חודש טוב, עבור", הוא עונה לי, ונדמה לי שאני שומע בקולו חיוך.

"אלול", אני מזכיר לו.

"אלול, עבור", ועכשיו אני כבר בטוח בצחוק שבקולו.

בדיוק עכשיו, אני מזכיר לעצמי, במקום אחר לגמרי, בהווה אחרת, יושבים עכשיו אנשים ואור פניהם קורן, עוסקים בסוגיות ומתפללים בעומקם של דברים, זה מנסה להקשות וזה עונה לו בחיוך, אחד קורא ברש"י והשני מתקנו ברכות. התמונה עולה בעיני רוחי ואני מחייך לעצמי, מרשה לדמיון לרוץ בלי שליטה, לראות לאן הוא יגיע. את כולם אופפת אש של התלהבות וקדושה, ניצוצות קטנים של אור אין סוף עוברים באוויר מפיו של זה לפה חברו, ובגליל קולות הלימוד עולה כרסיסי מים חיים היישר אל כיסא הכבוד, בוקע בדרך שבעה רקיעים וקצת, כיתות מלאכי השרת מלווים אותו בהדרת כבוד ופיוותיהם אומרים שירה. הם מחליפים מבטים, בניצוץ עיניהם זיק של קנאה קדושה על שלא זכו להיות ילדי אישה.

אלול. אני ממקד את מחשבותי.

זה אומר ששיעור א' חדשים מגיעים לשיבה בהתרגשות, לא יודעים למה לצפות, וכולם מאירים להם פנים. זה אומר ששיעור ד' חוזרים מהצבא, מתרגשים לא פחות, ואולי אפילו יותר, כאדם שטעם מן היין וכולו אומר געגוע. זה אומר קביעת חברות חדשות, התחלה של ספרים חדשים, ובכלל, התחלות חדשות.

זה אומר תשובה ותפילה וצדקה, סליחות, רחמי שמיים, היטהרות ו...

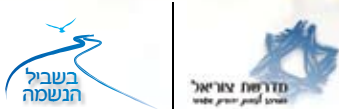
זה אומר שאני בשיעור ג'. זה מכה בי פתאום. אני מנסה לגלגל את המילים על הלשון, אבל מעלה חרס ביד, כאילו גופי מתנגד להגדרה. האמנם אני כבר בשיעור ג'? האמנם עברו שנתיים מאז שהגעתי גם אני נרגש לקראת תחילת הלימוד בשיבה? הזמן רץ בלי שהרגשתי, ואני מרגיש אותו חומק בין אצבעותי הקפוצות, כאילו לא התאמצתי מספיק.

אני כבר שיעור ג', אני מהרהר, אבל זה לא אומר לי ולא כלום. אני בעמדה, רחוק מאורות הלימוד ומאווירת הקדושה, לבד בתוך הדממה הגדולה שאופפת את החושך למרגלותי. מה משמעות השנייה? האם בגלל תאריך זה או אחר מתקדם האדם? אני מתקשה להכריע. ומי יוכל להכריע? זה סך הכל עניין של הגדרה. אתמול הייתי בשיעור ב' והיום אני בשיעור ג', לא ברור איפה עובר קו הגבול המבדיל בין השניים.

אני היום בשיעור ג', אני שוב אומר לעצמי, מנסה לעכל את המשמעות, או את היעדרה. לא ציפיתי שזה יבוא כל כך מהר. ובכלל, שכחתי שזה הולך להגיע, אבל הנה אני פה, ואין דרך אחרת להגדיר אותי. השירות הצבאי עוד רחוק מלהסתיים, וכשאני חושב על העתיד החושך מעורר בי הזדהות עמוקה.

מחשבותיי נודדות ואני חושב על חברות שיושבות עכשיו בבית מדרש, וגולשות בטעות לדברים בטלים. "איפה שירתת בצבא?", אני רואה בעיני רוחי תלמיד בשיעור א' או ב' שואל, מצפה בכיליון עיניים לבאות. אני זוכר גם

סליחה, יש לך חמש דקות בשביל הנשמה?

בשביל הנשמה, סדרת החוברות שכבשה את לב הנוער, חוזרת - ובגדול!

כולל נספח מיוחד:
ביאור תפילת
הימים הנוראים

רק חמש דקות בכל יום,
ללימוד מרענן, מעמיק ונוגע.
על מה שבאמת בוער לנו.

על מה אני מתפלל?
איך התפילה שלי משפיעה?
למה צריך נוסח קבוע?

על השאלות האלה ועל עוד רבות תוכלו
לקרוא בחוברת החדשה של "בשביל הנשמה"
לחודשים אלול-תשרי בנושא תפילה.
החוברת יוצאת לאור על ידי "מדרשת צוריאל"
ומערכת "בשביל הנשמה".

לפרטים ולהזמנות מרוכזות: מדרשת צוריאל
בדוא"ל: m.tzuriel@gmail.com | בטלפון: 052-6262930, 08-8522544
ובחנויות דברי שיר ברחבי הארץ

חפשו אותנו בפייסבוק: בשביל הנשמה - לימוד יומי לנוער

בית הרב וישיבת הרב - היוו חטיבה אחת. לא היו גבולות ברורים בין הבית לבין הישיבה. בקומתו השנייה של אותו בנין ישן שברחוב הישן הנוכח, היה בית המדרש שהתפלל בו הרב זה היה גם מקום משכנה של ישיבתו. סמוך ממש לאותו בית מדרש היה כעין "פלוש", שבזמני התפילות שימש לפעמים כ'עזרת נשים' ואילו בזמני הלימודים שימש כמקום עיון בספרים, באשר בו שכן אוצר הספרים של הישיבה. והוא שימש גם כמעבר מבית המדרש לאולם קבלת האורחים של בית הרב, שקירותיו היו מקושטים בתמונותיהם של גאוני וצדיקי דורות אחרונים. בִּיְרֵכְתִי אותו אולם, בפניה, היתה דלת כניסה לאותו חדר קטן, בו התייחד הרב עם תורתו ובו גם היה מקבל את הבאים אליו לשיחה של התייחדות. הן מן האולם הגדול והן מן החדר הקטן היו דלתות לפרוזדור שהוביל לכמה חדרים לא גדולים, וביניהם חדרי המגורים של הרב ומשפחתו. אך, כאמור, הגבולות לא היו ברורים, וייחודו של כל חדר וכל אולם מן ה"ל לא נשתמר כ"כ בקפדנות, ולמעשה מילאו בני הישיבה ושאר הבאים אל הרב את כל האולמות והחדרים הללו. למעשה היו כולם כאחד - הישיבה; וכולם כאחד - בית הרב.

אף הסערה הציבורית האחרונה שהרב עמד במרכז זכורה לי היטב. והיא, בקשר לנאשמים היהודיים ברצח ארלזרוב, אשר הרב עמד בראש הנאבקים על זיכויים, מתוך בטחונו בחפותם מהפשע. כל מי שעקב אחרי מה שהלך והתגלה בזה במשך השנים, אחר מה שנתברר כבר לפני דו"ח ועדת החקירה המיוחדת לעניין זה, נתברר לו כי הנאשמים ההם היו חפים מהפשע. אך אז עוד לא נתבררו הדברים כל כך, והיה ויכוח סוער בצבור. היו דעות לכאן ולכאן. היו שלא האמינו באשמת הנאשמים והיו שהאמינו. והכל דשו בדבר: זקנים וצעירים, גדולים וקטנים, מבוגרים וילדים. אותם שהיו בטוחים באשמת הנאשמים - התמרמרו על הרב. אותם שעד אז העלו על נס את 'אהבת החינם' בה דגל הרב ואותה קיים, התריסו עתה כלפיה כשסברו שהיא מופנית כלפי מתנגדיהם.

אכן, במשך השנים שלאחר מכן הלך ונתגלה, כי כאן לא היתה 'אהבת חינם', כי הרב ידע עובדות של ממש, שלא נודעו בצבור הרחב, ומתוך מה שידע היה בטוח בצדקת הנאשמים, ועל כן נאבק למען זיכויים. וההתרסות כלפי הרב, אף הן נתבטאו ברעש גדול. בעתונות ובכרחים ובכתובות על הקירות. ולעומת זאת, גברה ההערצה להרב מצד אותו ציבור שלא האמין באשמת הנאשמים. ועל אלה נימנו לא רק חבריהם למפלגה, אלא גם 'סתם יהודים' רבים - ואולי רובם של 'סתם יהודים', ובכללם גם הילד דאז, כותב הטורים האלה - שלא רצו ולא יכלו להאמין בהאשמה זו, ואף היו משוכנעים באי-נכונותה. ועוד זכור לי כרוזו של הרב, שהופיע לקראת ישיבת בית הדין לערעורים של השלטון המנדטורי, בו עמד להתברר ערעורו של אותו נאשם על חיובו. ההתרגשות לקראת הערעור היתה גדולה. והרב מצא לנכון להרגיע את הצבור ולשדלו כי יתאזר בסבלנות, מתוך בטחון כי 'משפטנו לאור יצא'. דוק: 'משפטנו' - הזדהות גמורה עם הנאשם. ומשזוכה סוף סוף גם אותו נאשם, היה זה כמובן חג גדול לכל אלה שיכלו לכך. ובזכרוננו נשתמרה כותרת חגיגית, שהופיעה אז בעיתון אחד, מחוגי התומכים בזיכו: "חי הרב קוק הלוחם לאמת!"

פעם ביקש מורי הרב רפאל הכהן קוק מאת הרב כי יתהר על קנקני - והרב נעתר לו. ובכן, הכניסני מורי לאחד מחדרי בית הרב, כדי שאשב שם עמו ועם דודו הרב, לשם מבחן. לא אזכור הרבה ממה שדובר. אכן, נתרשמתי מהבעת פניו של הרב ומאופן דיבורו, שהיו רציניים ביותר. כרגיל, אף על פי שדיבר אל ילד קטן. אף נעימה קלה ואף נימה קלה של 'חנחון' או 'התילדות' המצויים גם אצל מבוגרים ורציניים בשיחותיהם עם ילדים - לא היו אצל. מתוך השיחה זכור לי רק משהו. מורי ר' רפאל אמר לי להציע לפני הרב איזו 'קושיא' שהקשיתי תוך לימודי. הקושיא זכורה לי ואף מה שהשיב הרב זכור לי - ולא כאן המקום להאריך בזה. אכן, אז לא הבנתי מה עניין תשובתו של הרב לקושיא שלי. כיום נראה לי שהוא הבין את הקושיא שלי כלמדנית הרבה יותר מכפי שהיתה - והשיב בהתאם לזה, ולכן לא הבנתי.

והן אף זה היה אפייני לרב. קשה היה לו לחדת מגובה קומתו הרוחנית עד לרמתם הנמוכה של שומעיו וקוראיו, והיה פונה אליהם בהתאם לרמתו שלו ולא בהתאם לרמתם. ומשום כך לא הובן לרבים. והדברים ידועים.

אף אזכור את הליכתי בין ההולכים לכותל, לומר תהילים למען הבאת הרב. הסמטאות המובילות אל הכותל המזרחי מרחב ההולכים והשבים: הללו אל הכותל כדי לומר תהילים לרפואתו של הרב; והללו מן הכותל, לאחר אמירת תהילים לרפואתו. אך 'נצחו אראלים את המצוקים'.

זכרתי אותו יום בו חזרנו קבוצת ילדים ונערים של 'בני עקיבא', מטיל בסביבות ירושלים. בהגיענו העירה, בהיותנו בסמוך לשכונת מאה שערים, ניגשו אלינו יהודים והעירו לנו שלא נשיר, כי הרב נפטר.

העיר היתה שרויה באבל... ההלוויה התקיימה למחרת. היא יצאה מבית הרב הישן, שברחוב הישן הנושא כיום את שמו. חוצות ירושלים המזרחיים להלוויה מבני העיר ומהבאים במיוחד מכל קצות הארץ להלווית רבן של ישראל.

וליד אותו בית ישן שבאותו רחוב ישן, עמדנו והקשבנו לדברי ההספד. על מרפסת הבית עמד הרב איסר זלמן מלצר והספיד את הרב. אך קשה היה לקלוט אף מילה אחת ממילותיו - מפני בכיו...

אכן, בכיו הביע יותר מכל מילה אשר יכלה להיאמר.

76 שנים אחרי פטירתו, קשה למצוא תלמידים שיוכלו לספר על ה"ראי"ה קוק מכלי ראשון. הרב צבי קפלן, הסכים לחלוק עם קוראי גילוי דעת כמה סיפורים על החוויות האישיות שהוא מצליח לזכור מחייו של הרב, מתוך ספרו 'בשולי גלימתו'.

אחד הרב

גם אני, כמו כולם, התמכרתי לקופונים. אלו שמאפשרים לך לחשוב שהצלחת 'לדפוק את המערכת' קופונים.

קופונים בעיתונים, באתרי הקניות החברתיות, באתרי העובדים, בכל מקום. את כבר לא שואלת את עצמך "לאן אני חצה ללכת היום", את שואלת את עצמך, "לאילו מסעדות או חנויות וכו' יש לי קופון".

הכול היה יכול להיות נפלא. סוף סוף, מוצרים ב-50% הנחה מעולם לא הפריעו לי... זאת, אלמלא תגובת המוכר או המלצר במקום עבור רכשת את הקופון. ולהלן השתלשלות העניינים:

את נכנסת שמחה וטובת-לב למסעדה שהצלחת לרכוש אליה קופון מבעוד מועד. זאת כמובן לאחר שהתאמת את הל"ז שלך לל"ז שלהם וכן הלאה, והצלחת להגיע למצב ההרמוני - קופון ביד, המסעדה לפניך.

בעודך צועדת לתוך המסעדה / חנות בגדים / מספרה (מחקי את המיותר), את עדיין נחשבת לקוחה רצויה. בכניסה תקבל את פניך (נתמקד במסעדות לצורך העניין) מלצרית מחויכת, שתלווה אותך עד שתשבי במקום בו תנוו דעתך.

אלא שאז היא תבחין בזווית העין בנייר מרשרש

מאחורי כף ידך. "יש לנו קופון!", את מכריזה בתרועת ניצחון. כאן את צפויה לקבל את המבט הקפוא. חיוכים תקבלי מעתה בקמצנות כיאה לאדם שהעז לרכוש מוצרים בהנחה מוגזמת בעליל.

"תני לי לבדוק", היא תענה ביושב של המורה שלך מכיתה ד'. בשלב זה לחץ הדם שלך יעלה וקצב פעימות הלב איתו. את ובן זוגך תביטו זו בזו במבט לחץ-אולי הקופון לא בתוקף, אולי רימו אותנו, תהרהר ללא קול. אלא שאז תחזור המלצרית, מבטה נפול אף יותר משלכם: "כן, זה בסדר" (אנחת חוחה). מה תרצו להזמין?

כעת תורה של המלצרית לעלוז על חשבונכם. רציתם טוסט בסלמון? "הקופון שלכם לא כולל סלמון", היא תודיע בחיוך ניצחון. את מתכווצת בכסא.

"לא חשוב", את אומרת לעצמך, "מי אוהב סלמון... רבולי בנוסח פומפרולה"? "לא כלול", התשובה הלקונית מגיעה. קפה הפוך? רק קטן וללא קצף. וכך ממשיכה מלחמת המוחות. את מנסה לנצל את הקופון עד תום וגם ליהנות, המלצרית עושה כל שביכולתה בכדי לגרום לך להרגיש שמה שלא תעשי, אותך היא כבר לא תחבב. מרגע ששלפת את הקופון הפכת ללקוחה סוג ב'. זו שמנסה לחסוך

רחמנא ליצלן, ועוד לאחר שאותה מסעדה יחד עם עוד גופי מכירה שונים ומשונים עשו כל שביכולתם בכדי לגרום לך לרכוש את הקופון, במיטב כספך. אבל גם להשתמש בו? לא התכוונת לתרום מכספך להצלחת עסקים בישראל, כמו שאר חבריך לרכישת קופונים ברחבי הארץ?

ומכאן אליכם: מסעדות, רשתות חנויות הבגדים, חברות הנסיעות, בתי מלון וכדומה. כל הגופים המציעים לנו בהתלהבות רבה לרכוש קופונים, אולם מתלהבים הרבה פחות כשהם פוגשים אותנו בשטחם, ומבינים שאכן יש תמורה לאגרה, ויש מי שלקח את הצעותיהם השונות והמשונות והמשתלמות בדרך כלל, ברצינות גמורה.

הרשו לנו להזכיר לכם שכאשר הגיתם במוחכם הקודח את הרעיון להציע קופונים בכדי להגדיל את חשיפת העסק שלכם, או בכדי להפטר מסחורה שלא הצלחתם להפטר ממנה קודם, קיוותם, התפללתם והתחננתם שיימצא מספר גדול מספיק של רוכשי קופונים, בכדי שלא תפסידו מהעסקה. אז בואו תכבדו אותנו, אלו שנענו לתפילותיכם, והשתדלו להתייחס אלינו לפחות כאל לקוחות שווים. לא גדלנו שום דבר מאף אחד, רק נענינו להצעותיכם. חשוב על זה... ■

אתם מוזמנים לבוא להתרשם

קדומים. הבחירה רק גדלה.

שתי שכונות חדשות גבולות בקדומים 'קול צופיך' ו'מעוז עדו' לבחירתכם דירות חד/דו משפחתיות 5 חדרים כ-125 מ"ר על מגרשים גדולים לפרטים: 09-7921391 | 09-7922467 | 054-6737301/9

חוות דעת

זיוה קוסטינר

מטפלת זוגיות ומשפחה

שאלה:

אנחנו נשואים 12 שנה. בעלי היה איש קבע בכל השנים הללו, השתחרר לפני כחצי שנה ועדיין לא התחיל לעבוד בעבודה חדשה.

חיכיתי מאוד לרגע השחרור אבל כגודל הציפייה כך גודל האכזבה והתסכול. אני מרגישה שהוא מנסה להתערב לי בכל מה שקורה בבית, בגידול הילדים, בקניות, בחינוך הילדים וכו'.

תשובה:

את מתארת מציאות שקיימת אצל משפחות רבות שבהן הבעל היה עסוק מעל ומעבר בעבודתו וכמעט שלא היה מעורב במה שקרה בבית, הן מתוך אילוף - איש צבא, והן מתוך בחירה - עבודה בתפקיד תובעני. בבתי אלה, אתן הנשים לוקחות על עצמן את עול הבית, למרות שהייתן שמחות שהבעל יהיה שותף איתן בהתנהלות בבית ועם הילדים. כשמגיע הרגע הנכסף והוא נמצא יותר בבית, ואת מקווה שהנה, עכשיו יד ממני קצת מהנטל, והאחריות על מה שקורה בבית תתחלק בין שנינו. ואז מגיע התסכול. גם שלך וגם שלו.

התסכול שלך בדיוק כפי שציננת במכתב - 'מתערב לי בכל מה שקורה בבית'. עד עכשיו הייתה לך ממלכה. עשית בה כרצונך וכפי שראית שטוב לנהוג. את זו שהיית צריכה לקבל את כל ההחלטות, בלי להתייעץ עם אף אחד. בהתחלה מחוסר ברירה - בגלל חוסר הזמינות שלו, אחר כך גילית את היתרונות של זה. אבל עכשיו, המציאות השתנתה. פתאום מישור בא ורוצה להתחלק איתך בממלכה 'שלך'. מה זאת אומרת? עד עכשיו את זו שידעת איך לגדל ולחנך את הילדים, את זו שהתמודדת איתם בקשיים שלהם, את זו שהזמנת את החשמלאי או אינסטלטור כשהיה צריך, את זו שביצעת את כל הקניות. עשית את הכל במסירות נפש גדולה. ועכשיו הוא 'מתערב לך', ואת לא מוכנה לוותר כל כך מהר על הממלכה שלך. מבחינתך, טוב שהוא השתחרר מהקבע, אבל שימצא לו עיסוקים אחרים.

התסכול שלו כשהוא היה בצבא - לא הייתה לו ברירה. בהתחלה הוא עוד ניסה בדקות הפניות שהיו לו לעזור לך דרך הטלפון - איך לנהוג עם הילדים, מה לקנות את מי להזמין לתיקון, ולאט לאט ככל שהוא ראה שאת מסתדרת בכוחות עצמך. הוא שיחרר ונתן לך להתמודד לבד עם הממלכה שלך. מבחינתו, כל עוד שאת מסתדרת לבד - זה רווח כפול. ייתכן שמדי פעם הוא הרגיש את תחושת ההחמצה בזה שהוא לא כל כך מעורב בגידול הילדים ורואה אותם רק פעם-פעמיים בשבוע לזמן מצומצם, אבל בעיקרון זה היה סידור שנחו ומתאים לשניכם למרות ששילמתם על זה מחיר.

אבל עכשיו כשהוא השתחרר והוא נמצא בבית הוא רוצה להרגיש שייך, להרגיש רלוונטי. איך הוא

גילוי לב

אמא שושי יקרה!

ברוך ה' זה כבר מאחוריי, התקופה הזאת של איפה תלמדי שנה הבאה. ללכת לפנימייה? ללכת כ"כ רחוק מהבית? איך תסתדרי עם הנסיעות? ואיך תסתדרי בלעדי...

עכשיו כבר מצאת את המקום שבו בעזרת ה' יהיה לך הכי טוב! אז נכון שנפרדת מהחברה הכי טובה שלך ואתן לא באותה אולפנה, אבל זה נותן לך מקום להכיר בנות חדשות! ונכון שהבית כבר לא כל כך קרוב והמשפחה רחוקה, אך רציתי להגיד לך שגם לי זה לא קל שאת לא הרבה בבית, ובלילה אין לי עם מי לשחנ'ש ולעשות צחוקים.

פתאום אנחנו אחיות יותר טובות ויותר חשוב לנו אחת מהשניה! אז רציתי לאחל לך הרבה הצלחה בדרכך החדשה, ושתצליחי בכל מעשייך! גם אם בהתחלה קשה עם הנסיעות והלימודים, זכרי שכל ההתחלות קשות, אבל אחר כך קל יותר!

אוהב, אאוגן הראמי"ג

אמי שלי!

השבוע בעזרת ה' נחגוג 7 שנות נישואין, למרות שזה נראה שאנחנו ביחד הרבה יותר. בטח אתה מחסיר שינה מענייך כדי לחשוב איזה מתנה לקנות לך, או איך וכיצד לחגוג ולהפתיע.

רציתי רק שתדע שהמתנה הכי גדולה ומהממת שיכולתי לקבל זה אותך! תמשיך להיות הכתף, המשענת, התמיכה. מבין, מעודד ועוטר באהבתך. אם טעיתי זה הזמן לבקש סליחה. אתה יודע שגם אני כאן תמיד לצידך.

בעלי היקר!

אני אוהבת אותך, יום נישואין שמח!

אשק, שירה

אהבים הכי הכי,

רצינו לומר לכם כמה תודות - על ימים כיפיים ומלאי חוויות.

תודה על כל הקניות,

תודה על העזרות הרבות.

תודה על כל ההשקעה,

תודה על הסבלנות הרבה.

ותודה רבה על זה שאתם הורים אוהבים,

דואגים, נותנים, עוזרים ועוד המון דברים

אוהבים אלא אלא,

יאיר, הודיה, מוריה, אריאל, אילן,

אמי, שירה ואן-הל

זה גורם לחילוקי דעות גם איתי וגם עם הילדים. חשוב לי להבהיר שבתקופה שהוא היה בצבא הסתדרנו מצוין. הוא סמך עלי בכל מה שקשור לתפקוד הבית, אני הסתדרתי היטב בבית ועם הילדים. אפשר לומר שלמדתי להסתדר לבד. עכשיו שהוא בבית, וכביכול יש מי שיהיה שותף איתי בנטל - אני מרגישה שהכול מתערער לנו.

יעשה זאת? הוא רוצה לתת את חלקו בחינוך ובגידול הילדים - אבל את כבר עושה את זה והוא 'מתערב לך'. הוא רוצה להביע את דעתו לגבי הדברים שאתם קונים - אבל את הרי יודעת מה לקנות, איפה ומתי. הוא רוצה לעשות דברים שקשורים בבית - את מתערבת ואומרת איך וכיצד לעשות זאת. כי הרי זו הממלכה שלך, ומישהו פלש לתוכה.

איך הוא ירגיש שזה הבית שלו? שהוא שייך, שהוא רלוונטי...

התסכול שלכם צפוי, וחילוקי דעות במציאות הזו הם בלתי נמנעים. אז מה עושים? ההתנהלות צריכה להיות מתוך הבנה ורגישות.

הבנה הבית הוא של שניכם. מצב אידיאלי הוא שבני הזוג חולקים ביניהם את חינוך וגידול הילדים ואת מטלות הבית. כל אחד לוקח אחריות בדברים שמתאימים לו, אבל האחריות היא משותפת. זה המצב לכתחילה, זה מצב בריא הן לילדים והן לבניית הזוגיות. הממלכה היא של שניכם.

יש מצבים חמנים שמבחינת המבנה המשפחתי הם בגדר אילוף. תקופה שאדם נאלץ במסגרת עבודתו להעדר מהבית לשעות ארוכות, התקופה שהוא היה בצבא - ואת היית זו שצריכה להשלים את תפקידו של הבעל בתוך המשפחה.

כיוון שעכשיו האילוף הזה כבר לא קיים, המשימה היא לחזור למצב האידיאלי ולבצע חלוקת תפקידים מחדשת, כך שתתאים לשניכם.

רגישות הוא צריך להבין את מה שעבר עליך בכל התקופה שהיית 'לבד' על ידי זה שתסבירי לו את תחושותייך ומחשבותייך. ואת תביני שבעלך רוצה להרגיש שייך ורלוונטי, וזה אפשר להשיג על ידי שותפות באחריות למה שקורה בבית, גם אם זה אומר שאת צריכה ליזן קצת ולפנות לו מקום. הביני את הצורך שלו לקחת אחריות משותפת בחינוך וגידול הילדים, ובמה שקורה בבית. ברגע שאת תפני לו מקום ותראי רגישות למצב שלו, הוא לא יצטרך לקחת את זה בכוח ובאגרסיביות, הוא לא יצטרך להילחם על מקומו ולהראות שהוא יודע יותר טוב ממך איך מגדלים ילדים וכו'.

במצב הזה נראה שתצליחו לבצע חלוקת תפקידים מחדשת - ובעזרת ה' השלוה והאושר יחזרו למעונכם

לפניות לזיוה קוסטינר zivko@bezeqint.net

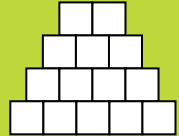
המעוניינים להתייעץ או לשתף את הקוראים במכתביהם מזמינים לשלוח למייל: gdaat@pisrael.com עבור 'גילוי לב'

דעת ילדים

נקרס'ס מאן מנטס

פירמידה

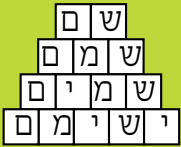

1. הם לא כמונו. אנדה אותם. (י"ח, כ')
2. עלות מחיל הרגלים
3. אירח ללא הראשונה והאיר את החושך (י"ז, ג')
4. נשמה באפו (י"ט, ד')

חידת השבוע

זאב אוזמנט שוזמנט

פתרון ריבוע הקסם מהשבוע שעבר:

הזוכים:
נעמה חלמיש מפתח תקוה

תשובות שלחו למייל: yeladim@pisrael.com
עד יום שלישי הקרוב. בין הפותרים נכונה יוגלו פרסים. בהצלחה!

פיצוחים

חידה בחרוזים לשולחן השבת מאת מרדכי פרימן

תשובות שלחו למייל: gdaat@pisrael.com עד יום שלישי הקרוב.

בפרק ז' פסוק י"ג נאמר:
"ואהבך... וברך פרי בטןך ופרי אדמתך, דגך תירושך ויצהרך".
טל גולן מאפרת

המזרז בחסות:

אנו קוראים את פרשת 'שופטים', והנה שאלה לחכמים ולא לשוטים - מצאו מילה שאותיות לה שלוש אין צורך באינטרנט לגלות, כי אחת ושתיים - תמצאו בפסוק פעמיים, עד שלבסוף - תתחילו לרדוף.

חידת השבוע

זאב אוזמנט שוזמנט

פיצוחים

גרפיקה: גיל צלשטיין

פרויקט דירות ייחודי בקריית משה - ירושלים הזדמנות שלא תחזור!

מתארגנת קבוצת משפחות לרכישה מרוכזת של דירות בקריית משה - ירושלים. שקט, מיוחד, חדיש ובתכנון מיטבי ליד פארק ירוק. דירות 4 חדרים מרווחות, דירות גן, דירות פנטהאוז ועוד.

פניות במייל: ron_12@netvision.net.il
נא לציין מספר טלפון. (פניות ללא טלפון לא תיעננה!)

מחירים אטרקטיביים

לא מתווכים | פרטי | לא קבוצת רכישה | לא בשבת

מכללה שמתעדכנת גבעת ושינגטון

יום פתוח
יתקיים אי"ה
ביום שלישי
כ"א אלול / 20.9
בין השעות:
20:00-16:00

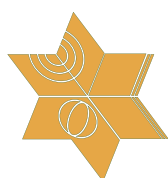
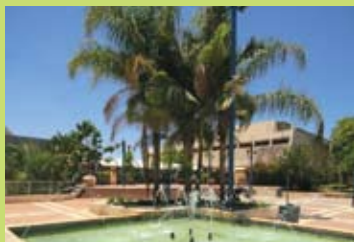
המכללה האקדמית גבעת ושינגטון מתחדשת ומתעדכנת כל הזמן, ומציעה לכם את תכניות הלימוד המתקדמות ביותר לתואר ראשון ושני, קורסי הכשרה חדשניים ויחודיים ומרצים עם אצבע על הדופק. עדכניות כזו לא תמצאו בשום מקום אחר!

- תעודה מקצועית מבוקשת בהדרכת ספורט וטיפול בהידרותרפיה - חנים במקביל לתואר!
- מסלולים עדכניים לתואר ראשון ולתעודת הוראה
- מלגות גבוהות והטבות בלעדיות
- מעונות חנים לסטודנטים בפרוייקט המצויינים

תואר ראשון בחינוך (B.Ed.) ותעודת הוראה במסלולים: הגיל הרך, ביה"ס היסודי, ביה"ס העל-יסודי, חינוך גופני ובהתמחויות: תנ"ך, אנגלית, ספרות, חינוך מיוחד, מדעים*, מתמטיקה, חינוך גופני

תואר שני (M.Ed.) בהוראת תנ"ך*

תואר שני (M.Ed.) בהוראת החינוך הגופני*

המכללה האקדמית לחינוך

גבעת ושינגטון

בקרב תגיעו רחוק

שלוחה 1

1-800-280-281

www.washington.ac.il/michlala